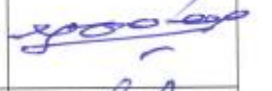

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
IMSP Institutul de Medicină Urgentă

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND SIGURANȚA INECȚIILOR

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura operațională nr.02/34 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: PO privind siguranța injectiilor	Secția Managementul Calității serviciilor medicale Serviciul epidemiologic

1. Lista responsabililor de elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr. crt.	Elemente privind responsabil/ operațiune	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
	1	2	3		5
1.1.	Aprobat	MANEA Diana	Director IMSP IME	17.02.2025	
1.2.	Verificat	MAXIM Igor	Vicedirector medical	17.02.2025	
1.3.	Verificat	VOVC Liviu	Șef secție Managementul Calității serviciilor medicale	17.02.2025	
1.4.	Elaborat	TUDORAN Larisa	Șef serviciul prevenirea și controlul IAAM	13.02.2025	
1.5.	Elaborat	CAMERZAN Cristina	Medic epidemiolog	13.02.2025	

2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii operaționale.

Nr. Crt.	Ediția/revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
	1	2	3	4
2.1.	Ediția 1	Mai multe componente a procedurii respective	Documente noi elaborate de MS	27 februarie 2025
2.2.	Revizia 1			

3. Nominalizarea persoanelor la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii operaționale.

Toți angajații din cadrul IMSP Institutul de Medicină Urgentă.

4. Scopul procedurii:

- Prevenirea transmiterii infecțiilor și a altor riscuri asociate administrării injectiilor, protejând pacienții, personalul și mediul, în conformitate cu principiile siguranței pacientului și a bunelor practici clinice.

5. Domeniul de aplicare a procedurii operaționale respective:

Procedura se aplica in toate departamentele, secțiile și serviciile din cadrul IMSP Institutul de Medicină Urgentă.

Prevederile prezentei proceduri se aplică de către tot personalul din cadrul IMSP Institutul de Medicină Urgentă.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura operațională nr.02/34 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: PO privind siguranța injectiilor	Secția Managementul Calității serviciilor medicale Serviciul epidemiologic

6. Documente de referință aplicabile procedurii operaționale respective:

- SM SR EN ISO 23907-1:2021 – Recipiente pentru obiecte ascuțite periculoase (acreditate la INSM)
- SM EN ISO 7886-1 – Seringi sterile de unică folosință
- SM EN 1041 / ISO 15223-1 – Cerințe pentru etichetarea dispozitivelor medicale

6.1. Reglementări internaționale:

Regulamentul UE nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind standardizarea europeană.

6.2. Reglementări naționale:

- Ghidul practic „Siguranța injectiilor” aprobat prin ordinul MS nr.765 din 30.09.2015;
- Ghiduri pentru prevenirea rezistenței multibacteriene;
- Ghid de supraveghere și control în infecțiile asociate asistenței medicale, 2024 (aprobat prin ordinul MS nr.749 din 11.09.2024);
- Ghiduri privind asistența spitalicească

6.3. Reglementări secundare:

- Ordinul Ministerului Sănătății nr. 470 din 26.05.2023 „Cu privire la evaluarea indicatorilor de performanță ai activității instituției medico-sanitare publice”;
- Ordinul Ministerului Sănătății nr. 532 din 13.06.2023 „Cu privire la modificarea anexei nr. 2 al ordinului nr. 470/2023”.
- Ordinul MS nr.567 din 17 iunie 2021 „Cu privire la aprobarea Listei indicatorilor de performanță a activității instituției medico-sanitare publice și modului de evaluare a îndeplinirii acestora”.

6.4. Reglementări interne:

- Organigrama IMSP Institutul de Medicină Urgentă;
- Dispoziția IMSP Institutul de Medicină Urgentă nr. 14 din 22.05.2024 cu privire la aprobarea și implementarea în cadrul spitalului a procedurii de sistem „Gestionarea deșeurilor rezultate din activitatea medicală”, ediția 2;
- Dispoziția IMSP Institutul de Medicină Urgentă nr. 18 din 26.06.2024 cu privire la aprobarea și implementarea în cadrul spitalului a procedurii operaționale „Respectarea igienei mâinilor de către personalul medical”, ediția 1, revizia 1.

7. Definiții și abrevieri ale termenilor:

7.1. Definiții ale termenilor

Nr.	Termenul	Definiția și/sau, dacă este cazul, actul care definește termenul.
1.	Procedura operațională	Procedura care descrie un proces sau o activitate, care se desfășoară la nivelul unui sau mai multor compartimente.
2.	Antiseptic	Produsul biocid care fie inhibă dezvoltarea fie distruge microorganismele la nivelul tegumentelor, mucoaselor încât pentru prevenirea infecțiilor.
3.	Injectie sigură	Administrare efectuată în condiții sterile, fără riscuri de transmitere a bolilor sau de rănire.
4.	Deșeuri tăietoare-înțepătoare	Ace, lame, lancete, etc., care pot provoca înțepături sau tăieturi.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura operațională nr.02/34 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: PO privind siguranța injectiilor	Secția Managementul Calității serviciilor medicale Serviciul epidemiologic

7.2 Abrevieri ale termenilor-exemple

Nr. Crt.	Abrevierea	Termenul abreviat
1	2	3
7.2.1.	PO	Procedură operațională
7.2.2.	E	Elaborare
7.2.3.	V	Verificare
7.2.4.	A	Aprobare
7.2.5.	Ap	Aplicare
7.2.6.	Ah	Arhivare
7.2.7.	EN	Standard european
7.2.8.	ISO	Organizația internațională pentru standardizare
7.2.9.	CSPLIAAM	Compartiment de supraveghere, prevenire și limitare a infecțiilor asociate asistentei medicale .
7.2.10.	IAAM	Infecții asociate asistentei medicale

8. Descrierea prezentei proceduri operaționale:

Fundamentare:

Administrarea injectiilor este una dintre cele mai frecvent utilizate proceduri medicale invazive. Dacă nu este efectuată în condiții de siguranță, aceasta poate duce la **transmiterea microorganismelor patogene** între pacienți, de la pacient la personalul medical și invers, crescând semnificativ riscul de **infecții asociate asistenței medicale (IAAM)** și de **expunere profesională la virusuri transmisibile prin sânge (HIV, HBV, HCV)**.

Siguranța injectiilor reprezintă o componentă esențială a sistemului de prevenire a IAAM și include o serie de măsuri:

- utilizarea **materialelor sterile și de unică folosință**;
- aplicarea **tehnicilor aseptice**;
- respectarea **igienei mâinilor**;
- **eliminarea corectă** a seringilor și acelor utilizate în recipiente speciale;
- **evitarea recapsonării acelor**, care este o cauză frecventă a accidentelor de muncă prin înțepare.

Microorganisme care pot fi transmise în contextul injectiilor includ:

- **flora tranzitorie** prezentă pe pielea pacientului (ex. *Staphylococcus aureus*, *Klebsiella spp.*, *E. coli*, *Pseudomonas aeruginosa*), care poate intra în organism printr-un act injectabil;
- **virusuri transmisibile prin sânge**, precum HIV, HBV și HCV, în cazul reutilizării accidentale a echipamentelor sau manipulării greșite a acestora;
- **floră patogenă cutanată** – poate provoca infecții locale la locul injectării (abcese, panariții etc.).

Nu se recomandă manichiura sau unghiile lungi, purtarea de bijuterii sau ciasuri de mina.

Mainile constituie cai de transmitere pentru aproape orice fel de agenți patogeni de la un

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura operațională nr.02/34 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: PO privind siguranța injectiilor	Secția Managementul Calității serviciilor medicale Serviciul epidemiologic

pacient la altul, sau de la un membru al personalului la pacient. Astfel, igiena mainilor este cea mai importanta procedura de prevenire a infectiei. Pentru a proteja pacientii de infectiile asociate asistentei medicale, igiena mainilor trebuie sa se realizeze periodic si complet. Intr-adevdr, mainile curate si sanatoase, cu pielea intacta, cu unghiile taiate, si fara inele minimalizeaza, riscul contaminarii. Nu numai unghiile artificiale pot fi adevrate depozite de microorganisme ci si mainile aspre si cu pielea crapata.

Intreg personalul trebuie sa mentina o igiena personala adecvata. Unghiile trebuie taiate scurt si pastrate curate. Este interzis purtarea unghiilor false. Parul trebuie tuns scurt sau prins. Personalul de sex masculin trebuie sa poarte barba si mustață taiate scurt si curate.

Materiale necesare :

- sapun lichid;
- produs pentru dezinfectia igienica a mainii prin frictiune;
- produs antiseptic pentru dezinfectia chirurgicala a mainilor prin frictiune;
- produs antiseptic pentru dezinfectia chirurgicala a mainilor prin spalare;
- produs pentru spalarea chirurgicala a mainilor cu pvp;
- prosoape de hartie ;
- perie de unghii, burete de plastic.

Procedura generala - implimentare

9. Pregătirea igienică a personalului medical

- Înainte de efectuarea oricărei injecții, personalul medical va efectua igiena mâinilor conform tehnicii standard.
- **Bijuteriile (inele, brățări)** trebuie îndepărtate, întrucât acestea pot adăposti microorganisme patogene.
- **Unghiile naturale** trebuie să fie scurte, curate și neacoperite de oă sau extensii artificiale.

Spălarea corectă a mâinilor

1. Se udă mâinile și încheieturile cu apă caldă.
2. Se aplică săpun lichid antibacterian. **Nu se utilizează săpun solid**, deoarece acesta poate deveni rezervor de microorganisme.
3. Se freacă energic mâinile timp de minimum 10 secunde, cu accent pe:
 - zona dintre degete
 - degetul mare
 - sub unghii
 - pliurile cuticulelor
 - părțile laterale ale degetelor și palmelor
4. Mâinile trebuie ținute cu degetele orientate în jos și coatele în sus pentru a preveni scurgerea apei contaminate pe porțiunile deja igienizate.
5. Se evită contactul cu robinetele și chiuveta, considerate suprafețe contaminate.
6. Mâinile și încheieturile se clătesc cu apă curgătoare, până la îndepărtarea completă a spumei și a impurităților.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura operațională nr.02/34 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: PO privind siguranța injecțiilor	Secția Managementul Calității serviciilor medicale Serviciul epidemiologic

7. Uscarea se face prin tamponare cu **prosoape de hârtie de unică folosință**, evitând frecarea excesivă care poate irita pielea.
8. Dacă robinetul nu este acționat prin pedală sau senzor, se închide folosind prosopul de hârtie pentru a evita recontaminarea mâinilor.

⚠️ Atenție: Stropirea accidentală a hainelor sau podelei trebuie evitată. Suprafețele umede favorizează răspândirea microorganismelor, iar podelele umede pot crea risc de alunecare.

9.3. Utilizarea echipamentului de protecție personală (EIP)

- Se vor purta **mănuși sterile** de unică folosință în timpul administrării injecțiilor.
- Mănușile nu substituie igiena mâinilor!
- Mănușile se schimbă între pacienți și se elimină imediat după utilizare în recipientul special.

9.4. Măsuri generale în timpul și după injecție

- Se va respecta tehnica aseptica la prepararea și administrarea medicamentului injectabil.
- După utilizare, **acele și seringile NU se recapisonază** și se aruncă imediat în containerele de tip „obiecte ascuțite”.
- După îndepărtarea mănușilor, se repetă igiena mâinilor.
- Se monitorizează pacientul pentru posibile reacții adverse sau infecții locale.

9.5 Proceduri recomandate in functie de nivelul de risc:

Nivel de risc	Situații concrete	Proceduri recomandate
◆ Scăzut	- Injecții intramusculare la pacienți stabili- Vaccinări de rutină- Administrare SC (ex. insulină)- Injecții în ambulator	- Igiena riguroasă a mâinilor- Utilizarea seringilor și acelor de unică folosință- Dezinfectarea zonei de injectare- Eliminarea corectă a deșeurilor în container galben- Purtarea mănușilor, dacă există risc de contact cu sânge
◆ Moderate	- Injecții intravenoase în spital- Administrarea tratamentelor injectabile multiple- Injecții la pacienți cu comorbidități sau imunocompromiși	- Igienă a mâinilor conform protocolului OMS (metoda în 7 pași)- Dezinfectarea riguroasă a locului injectării- Utilizarea EIP (mănuși, halat dacă există risc de stropire)- Supravegherea pacientului post-injecție- Eliminarea imediată a obiectelor ascuțite în containere speciale- Informarea pacientului despre posibile reacții
● Înalt	- Injecții la pacienți cu boli transmisibile prin sânge (HIV, HBV, HCV)- Injecții în bloc operator / terapie intensivă- Injecții în zone cu risc crescut de contaminare (ex: saloane sigure anti-înțepare, la îndemână COVID, TBC activ)	- Tehnică aseptica strictă- Igiena mâinilor înainte și după fiecare contact- Utilizarea completă a echipamentului de protecție: mănuși, mască, ochelari, halat impermeabil- Recipiente sigure anti-înțepare, la îndemână- Excluderea totală a recapisonării acelor- Raportarea

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura operațională nr.02/34 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: PO privind siguranța injectiilor	Secția Managementul Calității serviciilor medicale Serviciul epidemiologic

Nivel de risc de Situații concrete

Proceduri recomandate

imediată a oricărui accident prin înțepare-
Management post-expunere (profilaxie
antivirală dacă e cazul)- Monitorizarea
pacientului pentru reacții locale și sistemice

9.6 Complicații:

Complicații infecțioase

- **Abces la locul injectării** – inflamație cu puroi, cauzată de contaminarea seringii sau a pielii
- **Celulită** – infecție a țesuturilor moi, cu roșeață, durere și edem
- **Infecții sistemice (sepsis)** – când microorganismele pătrund în circulația sanguină
- **Hepatită B, C, HIV** – prin reutilizarea accidentată a seringilor sau a acelor
- **Tetanus** – în cazuri rare, dacă injectia este efectuată în condiții neaseptice

Complicații mecanice / traumatice

- **Hematom** – acumulare de sânge sub piele, frecvent în injectiile intramusculare sau IV greșite
- **Leziuni nervoase** – dacă injectia este efectuată prea profund sau în zone incorecte (ex. nervul sciatic)
- **Durere intensă sau persistentă** – din cauza unei tehnici necorespunzătoare sau a administrării prea rapide
- **Necroză tisulară** – distrugerea țesuturilor din cauza medicamentului injectat greșit (ex. subcutanat în loc de IM)

Complicații profesionale (pentru personalul medical)

- **Înțepături accidentale** – risc crescut în caz de recapsonare sau manipulare greșită a acelor
- **Contaminare cu sânge** – în lipsa măsurilor de protecție (mănuși, ochelari, halat)
- **Stres profesional** – cauzat de incidente sau de lipsa dotărilor de protecție

Complicații administrative / sistemice

- **Eroare de medicație** – administrarea greșită a dozei sau a substanței
- **Nerespectarea trasabilității** – lipsa documentării privind injectia, doza, data, semnătura
- **Eliminare incorectă a seringilor** – contaminarea mediului, risc pentru alți pacienți sau personal auxiliar

10. Responsabilități și răspunderi în derularea activității:

10.1 Medici, asistenții medicale și în genere toți angajații din cadrul IMSP IMU sunt responsabili pentru îndeplinirea acestei proceduri.

a. Responsabilul de proces – Președintele Consiliului Calității (CC) și asistenta medicală șefă:

- ✓ elaborează/revizuieste/retrage procedura;
- ✓ coordonează aplicarea procedurilor de asigurare și evaluare a calității;

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura operațională nr.02/34 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: PO privind siguranța injectiilor	Secția Managementul Calității serviciilor medicale Serviciul epidemiologic

✓ gestionează elaborarea procedurilor și instrucțiunilor de lucru.

b. Director IMSP Institutul de Medicină Urgentă:

✓ aprobă procedura.

c. Vicedirector medical din cadrul IMSP Institutul de Medicină Urgentă:

✓ impune aplicarea procedurii;

✓ asigură resurse pentru aplicarea procedurii.

d. Responsabilii de proces:

✓ aplică și respectă procedura;

✓ difuzează procedură în cadrul compartimentului;

✓ organizează grupuri de lucru pentru discutarea și aplicarea procedurii.

11. CUPRINS:

Numărul componenței în cadrul procedurii operaționale	Denumirea componenței din cadrul procedurii operaționale	Pag
1	Coperta	1
2	Lista responsabililor de elaborare	2
3	Scopul	2
5	Domeniul de aplicare	2
6	Documente de referință	3
7	Definiții și prescurtări ale termenilor	3
8	Abrevieri	4
9	Descrierea procedurii	4-5
10	Pregătirea personalului medical	5-6
11	Proceduri recomandate în funcție de nivelul de risc	6-7
12	Complicații	7
13	Responsabilități	7-8
14	Cuprins	8